

[Alfred Jensen.]

ved at indføje sådanne bestemmelser, og jeg vil meget anbefale, at man ikke giver befalingsmændene de muligheder. Lukker man af for sådanne muligheder, vil befalingsmændene nemlig være nødt til at gå en anden vej for at sætte sig i respekt og for at få det arbejde udført, der skal præsteres.

Dernæst er der spørgsmålet om byrderne ved foranstaltningen. Jeg ser med tilfredshed på, at staten overtager en stor del af udgifterne. Jeg er ikke i stand til at afgøre, om man har ramt det rigtige, men jeg vil dog håbe, at man når frem til en ordning, som ikke belaster kommunerne for hårdt. Der er en anden del af byrderne, jeg vil nævne, nemlig den del af dem, som lægges på funktionærer og arbejdere, der skal deltage i beskyttelsestjenesten, bl. a. fabrikkværnene. Der er ikke her nævnt noget som helst om vederlag for en sådan tjeneste; jeg vil tro, at den betragtes som et borgerligt ombud. Fra besættelsestiden erindrer vi imidlertid, at en række medborgere netop som fabriksvagter fik pålagt store og krævende opgaver; i tilfælde af luftalarm måtte de forlade deres hjem, ofte i nattens mulm og mørke, og begive sig til deres arbejdsplads. Det betød ikke alene legemlig anstrengelse, men det betød i mangfoldige tilfælde også udgifter. Der var ikke tænkt på noget vederlag for sådanne ydelser. Man nåede under besættelsen frem til en overenskomst mellem De samvirkende Fagforbund og Dansk Arbejdsgiverforening om et mindre vederlag for hver udrykning, men ordningen var alt andet end tilfredsstillende; den var stadig genstand for kritik. Jeg synes, der mangler noget i forslaget på dette punkt. Jeg forlanger ikke, at ministeren skulle skrive, hvormeg det der skulle betales; jeg ønsker blot, at det skulle bemærkes, at der også her var et område, hvor vederlag eller godtgørelse måtte ydes. Det viser sig nemlig, at der andre steder i forslaget er tænkt på, at folk skal have fuld dækning for de tab, som de lider ved beslaglæggelse, idet man ved indkvartering af CB-mandskabet eller ved modtagelse af evakuerede skal have godtgørelse. Men der er ikke tænkt på dem, som daglig kan komme til at yde en indsats og bringe pengeofre, og det synes jeg er en urimelighed.

Jeg har med disse bemærkninger tilkendegivet vor stilling til lovforslaget. Vi kan ikke gå ind for det i den foreliggende skikkelse og heller ikke for forslaget som helhed.

Hans Hansen (Rørby): Det foreliggende forslag til lov om civilforsvaret er, bortset

fra nogle mindre ændringer, udarbejdet af det luftværnsudvalg, der blev nedsat i 1946. Det er en stor og omfattende plan, der her drejer sig om, et civilforsvar, der, som det vil fremgå af forslaget § 1, har til formål at forebygge og afbøde følgerne af krigshandlinger. Det er en rammelov, er der blevet sagt, en lov, der indeholder en udstrakt bemyndigelse til indenrigsministeren, og det kan vel ikke være andet. Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard gjorde et par bemærkninger derom. Jeg synes nu, at det forslag, det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard som indenrigsminister forelagde i 1935, og som var det første forslag til en civilforsvarsordning, var meget mere omfattende i sine bemyndigelser end det foreliggende forslag. Som det er fremført af tidligere ordførere, kan man næppe afvise et sådant forslag fra nogen side. Der er dog en del ting i forslaget, som jeg gerne vil gøre et par bemærkninger til. Alle er vistnok på forhånd enige om, at det her gælder om at få opbygget en lov så godt, som det er muligt, men så må man iøvrigt håbe på, at der aldrig nogensinde bliver brug for den. Det fremgik af ministerens forelæggelsestale, da han omtalte de erfaringer, der var gjort i den sidste verdenskrig, at de krigsførende magter lægger bevidst an på at svække modstanderens produktionskapacitet og evne og vilje til at bære krigens byrder, og videre sagde den højtærede minister, at et effektivt civilforsvar var en nødvendig forudsætning for et militært forsvar. Vi blev heldigvis i stor udstrækning her i landet forskånet for at indhøste de bitre erfaringer, og forholdene udviklede sig sådan, at det vistnok var en lykke for os, at vi på et tidligt tidspunkt — forresten efter forslag af vor gamle afdøde konge — standsede modstanden og derved undgik de rædsler, som andre lande måtte opleve.

Vi har altså gjort den erfaring, at et civilforsvar ikke blev nødvendigt, fordi vi ikke havde noget militærforsvar, en erfaring, som dog vist er en alvorlig overvejelse værd, når man nu bygger et nyt civilforsvar op.

Som det foreliggende forslag er bygget op, er det, såvidt man kan se, tilrettelagt som led i et militært værn, idet hele det første og forresten også det andet kapitel med de første 16 paragraffer, der omfatter centralledelsen og civilforsvarskorpset, er bygget helt militært op med befalingsmænd i forskellige grader, med indkaldt mandskab, med tjenestetid og skoletid, med 3 brigader på hver 3 kolonner, med kaserner, uniformer og alt, hvad vi kender fra militæret. Alt dette er, såvidt man kan forstå